

มจร สุรนารีสาร

MCU SURANAREE JOURNAL

MSJ

ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน 2568) VOL.3 NO.1 (January-April 2025)

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5
A STUDY OF THE MORAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS
ON OPINION TEACHERS UNDER NAKHON RATCHASIMA PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 5

สินีนารถ เจนปรั วรสิทธิ์ รัตนวราหะ สุวิมล ตั้งประเสริฐ
Sineenat Janpru, Worasit Rattanavaraha, Suvimon Tangprasert
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
Faculty of Education, Vongchavalitkul University, Thailand.

ISSN : 2985-1106

สำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5

A STUDY OF THE MORAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS ON OPINION TEACHERS
UNDER NAKHON RATCHASIMA PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 5

สินีนารถ เจนปรุ¹, วรสิทธิ์ รัตนวราหะ², และสุวิมล ตั้งประเสริฐ³
Sineenat Janpru¹, Worasit Rattanavaraha², and Suvimon Tangprasert³

(Received: November 20, 2024; Revised: March 20, 2025; Accepted: March 27, 2025)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ตามความคิดเห็นของครู และ (2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามระดับวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และ ขนาดสถานศึกษา รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แนวคิดภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมเป็นกรอบการวิจัย พื้นที่วิจัยคือสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 กลุ่มตัวอย่าง (กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ) คือครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 5 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 333 คน ใช้วิธีคัดเลือกแบบการสุ่มแบบสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 1 ชนิด คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่าสถิติทดสอบ t-test และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า

(1) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

(2) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามระดับวุฒิการศึกษา ประสบการณ์และขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: จริยธรรม, ผู้บริหารสถานศึกษา, ภาวะผู้นำ

Abstract

This research article aimed : (1) to study the ethical leadership of school administrators under the Office of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area 5 based on teachers' opinions (2) to compare the ethical leadership of school administrators under the Office of Nakhon Ratchasima

¹⁻³ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล / Faculty of Education, Vongchavalitkul University, Thailand
Corresponding author, e-mail: vong@vu.ac.th Tel. 044-009711

Primary Educational Service Area 5 based on teachers' opinions classified by educational level, work experience, and school size. The research design is quantitative research, using the concept as the research framework. The sample group consists of 333 teachers under the Office of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area 5 for the academic year 2024, selected through stratified random sampling method. The research instruments include 1 type: 1) questionnaire. Data were analyzed using for quantitative research: basic statistics/inferential statistics. The research findings revealed that :

(1) The overall ethical leadership of school administrators under the Office of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area 5 based on teachers' opinions is at a high level

(2) The comparison of the ethical leadership of school administrators under the Office of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area 5, classified by educational level, work experience, and school size reveals that both overall and in each individual aspect, there are statistically significant differences at the 0.05 level.

Keywords: Ethics, School Administrator, Leadership

บทนำ

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (Ethical leadership) เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกด้วยความเหมาะสม ในด้านความประพฤติ และการสื่อสารอันจะนำไปสู่การยอมรับและเกิดความศรัทธาจากผู้ใต้บังคับบัญชา ทำให้มีผลต่อการปฏิบัติงานหรือดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ พร้อมทั้งจะให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความสำคัญต่อทุกองค์กรและทุกแง่มุมของสังคม เพราะว่าพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อความพึงพอใจในงานและความผูกพันต่อองค์กร โดยเฉพาะหากผู้นำองค์กรมีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมย่อมส่งผลด้านบวกต่อสมาชิกขององค์กร ผลโดยทั่วไปคือเพิ่มความพึงพอใจในงานและความผูกพันต่อองค์กรที่มากขึ้น และอาจช่วยปรับปรุงการรับรู้ทางจริยธรรมโดยรวมของครูผู้บริหารสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องตามทำนองคลองธรรม จะถูกเชิดชูเกียรติ และเป็นผู้ทรงคุณค่าในสังคม (ชลนิภา สะเอียบคง, 2565) จากข้อมูลข่าวสารและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในปัจจุบันที่กำลังเผชิญกับวิกฤต เรื่องจริยธรรมของผู้นำ ซึ่งพบว่าปัญหาเรื่องผู้นำหรือผู้บริหารที่ไม่มีจริยธรรมจำนวนมาก และ จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดคุณลักษณะในการเป็นผู้นำ ซึ่งถือได้ว่าเป็นปัญหาและส่งผลกระทบต่อการบริหารและการจัดการศึกษาในระดับสถานศึกษาและการศึกษาโดยรวมเป็นอย่างมาก ข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาวิจัยที่บ่งบอกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังขาดคุณลักษณะในการเป็นผู้นำ เช่น ขาดความรู้และความสนใจด้านวิชาการ ขาดคุณธรรม จริยธรรม ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากผู้บริหารสถานศึกษาไม่ใช่อำนาจที่มีอยู่เพื่อการบริหารการศึกษาอย่างเหมาะสมกับอำนาจที่ได้รับและมีอยู่และผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนไม่เหมาะสมในหลายกรณีทั้งในการปฏิบัติงานของตนเอง และส่วนที่ทำให้ครูและบุคลากรอื่น ๆ เสียหาย เช่น การทุจริตต่อหน้าที่การใช้อำนาจการให้รางวัลที่ไม่เป็นธรรมในการพิจารณาการเลื่อนขั้น การใช้อำนาจหน้าที่เรียกเงินจากผู้ปกครองนักเรียนเพื่อใช้ในการศึกษา การใช้อำนาจที่ไม่เหมาะสมกับผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นต้น (เอกภักดิ์ ฉ่ำมณี, 2564)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ซึ่งเป็นหน่วยงานบริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่ ที่ดูแลสถานศึกษาในเขตจำนวน 6 อำเภอในจังหวัดนครราชสีมา ถือได้ว่าเป็นเขตพื้นที่การศึกษาที่มีขนาดใหญ่ที่สุด โดยมีจำนวนการศึกษาที่ควบคุมดูแลในปัจจุบันจำนวน 208 โรงเรียน เพื่อให้ระบบการศึกษาเป็นกลไกหลักของการขับเคลื่อนประเทศและส่งเสริมเยาวชนที่จะเป็นกำลังพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและผู้ที่สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น สถานศึกษาจึงต้องการผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำที่จะสามารถนำพาองค์กรให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งนอกจากจะมีสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานความรู้อย่างครบถ้วนแล้ว สถานศึกษายังจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับการบริหารท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงแบบพลิกผัน (Disruptive Change) ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม และภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ซึ่งในสภาวะที่มีปัญหาหรือมีการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนรวมถึงครูและตัวผู้บริหารสถานศึกษาเองนั้น ภาวะผู้นำที่ถือว่าจำเป็นอย่างยิ่งต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน คือ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม เนื่องจากภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมนั้นเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงกระบวนการต่างๆ ที่ผู้นำแสดงออกถึงค่านิยมเชิงจริยธรรม และมีความกล้าหาญที่จะยึดค่านิยมหลักเหล่านั้นในการให้บริการที่ดีต่อส่วนรวม เพื่อยกระดับความประพฤติและความปรารถนาเชิงจริยธรรมของทั้งผู้นำและผู้ตามให้สูงขึ้น และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งสองฝ่าย (ชุตินา รักษ์บางแหลม, 2559 : 11)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ตามความคิดเห็นของครู และ เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตาม ระดับวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และ ขนาดสถานศึกษา

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยเป็นข้อเสนอแนะแนวทางเพื่อใช้ในการวางแผนปรับปรุงพัฒนาและกระตุ้นศักยภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมมาใช้ในการพัฒนาตนเอง พัฒนางค์กรรวมถึงการพัฒนากระบวนการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตาม ระดับวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และ ขนาดสถานศึกษา

การทบทวนวรรณกรรม

จากการศึกษางานวิจัยที่ค้นพบเกี่ยวกับความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ควรประกอบด้วย ความสามารถในการตัดสินใจเชิงจริยธรรมความสามารถในการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ความสามารถในการสื่อสารเชิงจริยธรรมกับผู้ตาม ความสามารถในการแสดงพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ความไวทางจริยธรรมและความกล้าหาญทางจริยธรรม ดังนั้นผู้บริหาร

สถานศึกษาจึงถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุนให้การดำเนินงานจัดการศึกษาบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น

สฤกษ์ แสนรัตน์ (2566) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาาระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม เปรียบเทียบภาวะผู้นำและแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน วางตัวเป็นกลางโดยปราศจากอคติความชอบส่วนตัว ควรศึกษาข้อเท็จจริงอย่างถี่ถ้วนเพื่อป้องกันความผิดพลาดในการตัดสินใจในเรื่องความยุติธรรมในโรงเรียน และมอบหมายงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตามความรู้ความสามารถและความสมัครใจ

นรินทร์ เทพศิริและคณะ (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสหวิทยาเขตปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี พบว่า ข้าราชการครูที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์รับราชการต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

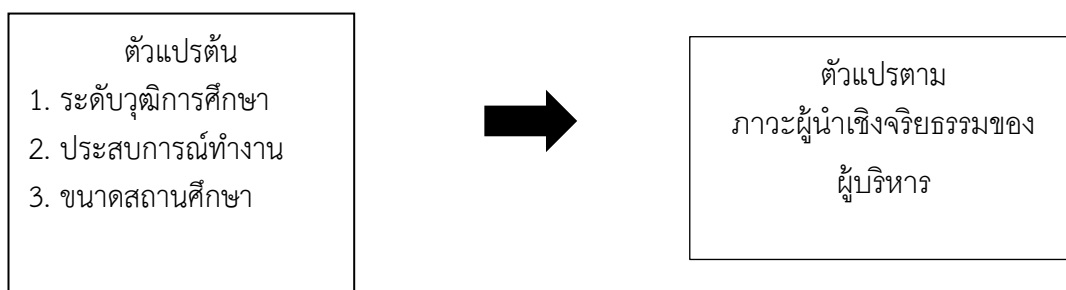
ธัญรัตน์ จันทร์คำ (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนา การศึกษาตอยสันติคีรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาตอยสันติคีรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยภาพรวมไม่มีความแตกต่าง

สรุปผลการทบทวนวรรณกรรมพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของครูในแต่ละสถานศึกษาจะมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำปัจจัยส่วนบุคคลเหล่านี้มาใช้ในการศึกษาวิจัยต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยไว้ดังนี้

กรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการศึกษเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าโดยมีขั้นตอนดำเนินงานดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 5 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2,071 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ซึ่งได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครซี และ มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน ไพศาล หวังพานิช, 2565 : 27) จำนวน 333 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ระดับวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา ตอนที่ 2 แบบสอบถามการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) และ ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลถึงครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 5

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการนำแบบสอบถามแจกให้กับครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 5 ประจำปีการศึกษา 2567 โดยผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3.3 รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ที่นำไปเก็บจากกลุ่มตัวอย่างครบตาม จำนวน 333 คน คิด เป็นร้อยละ 100 แล้วจึงนำมาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ลักษณะพื้นฐาน โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ทั้ง 5 ด้าน การนำผลของผู้ให้ข้อมูลมา รวมเป็นหน่วยวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งมีเกณฑ์ ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2560 : 41) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

4.3 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นราชสีมา เขต 5 จำแนกตามระดับวุฒิการศึกษา

4.4 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นราชสีมา เขต 5 จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน และ ขนาดของสถานศึกษา

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

5.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

5.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation ; S.D)

5.4 สถิติทดสอบค่า t-test

5.5 สถิติทดสอบค่า F-test

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นราชสีมา เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.11$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความ ยุติธรรม ($\bar{X} = 4.18$) รองลงมาคือ ด้านความเคารพนับถือ ($\bar{X} = 4.12$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.05$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นราชสีมา เขต 5 โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ด้านความยุติธรรม	4.18	0.60	มาก	1
2. ด้านความเคารพนับถือ	4.12	0.62	มาก	2
3. ด้านความรับผิดชอบ	4.05	0.66	มาก	5
4. ด้านความไว้วางใจ	4.10	0.64	มาก	3
5. ด้านความซื่อสัตย์	4.08	0.66	มาก	4
รวม	4.11	0.56	มาก	

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นราชสีมา เขต 5 จำแนกตามระดับวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ และขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามระดับวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ และ ขนาดสถานศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม	สถานภาพทั่วไป		
	ระดับวุฒิการศึกษา	ประสบการณ์	ขนาดสถานศึกษา
1. ด้านความยุติธรรม	.083*	.001*	.006*
2. ด้านความเคารพนับถือ	.007*	.000*	.023*
3. ด้านความรับผิดชอบ	.001*	.000*	.008*
4. ด้านความไว้วางใจ	.013*	.001*	.001*
5. ด้านความซื่อสัตย์	.001*	.000*	.004*
รวม	.002*	.000*	.003*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลตามลำดับของวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความยุติธรรม รองลงมาคือ ด้านความเคารพนับถือ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านความรับผิดชอบ ทั้งนี้เนื่องจาก ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญที่บ่งชี้ความสำเร็จของโรงเรียน ต้องทำความเข้าใจสถานการณ์ในกระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและ ต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของส่วนรวมเป็นสำคัญ ในการนำนโยบายต่างๆไปสู่การปฏิบัติผู้นำจะต้องยึดหลักจริยธรรม คือ มีความยุติธรรม มีคุณธรรม และมีจริยธรรมในการปกครอง และการบริหารจัดการที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญศิริ สมเรือน (2560) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามระดับวุฒิการศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความเคารพนับถือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความไว้วางใจ ด้านความซื่อสัตย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เนื่องจากครูผู้สอนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีจะมีการรับรู้ถึงการสร้างบรรยากาศทางจริยธรรมในโรงเรียนมีความสามารถในการบริหารงาน และการจัดการในองค์กร กำหนดพันธกิจ นโยบายที่ดีมีทักษะในการ มอบหมาย และมีทักษะในการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์ที่ดีกับทีมงาน นำไปสู่เป้าหมายเป็นที่ยอมรับของสังคมได้มากกว่า

จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เนื่องจาก ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี ปฏิบัติงานมาเป็นระยะเวลานานเห็นว่า ผู้บริหารมีความสามารถในการตัดสินใจ ปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้อื่นได้ด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกันเป็นผู้มีเหตุมีผล ตลอดจนไม่เอาเปรียบใครให้เกียรติ และช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจมากกว่ากลุ่มอื่น สอดคล้องกับงานวิจัย

ของจากรูรณ พลมา (2556 : 56) ได้ศึกษาคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ประสบการณ์การทำงานมีความแตกต่างกัน

จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหาร สถานศึกษาในขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกัน มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมแตกต่างกันตามบริบทของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สฤณี แสงรัตน์ (2566 : 75) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาในระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม เปรียบเทียบภาวะผู้นำและแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม พบว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็กมีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุป

การวิจัยนี้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 โดยครูเห็นว่าผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในระดับมาก โดยเฉพาะด้านความยุติธรรม รองลงมาคือความเคารพนับถือ ส่วนด้านความรับผิดชอบได้คะแนนน้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์พบว่า ความคิดเห็นของครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตามระดับวุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยครูที่มีวุฒิ ป.ตรี มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี และโรงเรียนต่างขนาดกัน มีมุมมองต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรตัดสินใจหาข้อบอดหมายด้วยความยุติธรรมอย่างมีเหตุมีผล และ ยึดหลักคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรตัดสินใจหาข้อบอดหมายด้วยความยุติธรรมอย่างมีเหตุมีผล และ ยึดหลักคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารสถานศึกษา
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติตนอย่างมีสัมมาคารวะและเคารพในศักดิ์ศรีของร่วมงาน มีการให้เกียรติซึ่งกันและกัน สามารถควบคุมอารมณ์ตนเอง
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรหมั่นศึกษาหาความรู้ แสวงหาหนทางในการพัฒนางานให้ดีขึ้น และพัฒนาตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่นการศึกษา ต่อในระดับที่สูงขึ้น การอบรม การสัมมนา และการศึกษาดูงาน
4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ควรมีการสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจ จนได้รับความเคารพ และการสนับสนุนจากผู้ใต้บังคับบัญชา
5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการแสดงออกอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ ในการปฏิบัติงาน และ สำนักงานเขตพื้นที่ควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความ ซื่อสัตย์ผู้บริหารสถานศึกษามากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาในสถานศึกษา
2. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- Krejcie, R. V., & D. W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607 – 610.
- จารุวรรณ พลมา. (2556). คุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จันทร์พิรุณ มหาหิงค์. (2556). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชุติมา รักษ์บางแหลม. (2559). การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม และประเด็นปัญหาจริยธรรมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ชลนิภา สะเอียบคง. (2565). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเฉพาะความพิการกลุ่ม 6 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ธัญรัตน์ จันทร์คำ. (2565). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนา การศึกษาดอยสันติคีรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- นรินทร์ เทพศิริและคณะ (2565). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี.วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์.18(1), 221-230.
- เพ็ญศิริ สมเรือน. (2560). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น.พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ไพศาล หวังพานิช. (2565). วิธีการวิจัย. นครราชสีมา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2560). ความเป็นผู้นำทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สฤกษ์ดี แสงรัตน์. (2566). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 1. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. 7(3),120-131.
- เอกภักดิ์ ฉ่ำมณี. (2564). การศึกษาศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.